

עין משפט
גזר מצוה

החובל פרק שמיני בבא קמא

מסורת הש"ס

(א) [שיל טו:] (ב) לקמן פה...
(ג) י"ל דו. רש"ל דו' ז"ל
רגלו. רש"ל ופי' רש"ל,
(ד) וד"ה חרש.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מלת הדין
וכי ולכשתפסא בני אטו
רש"י: (ב) ד"ה קטע וכו'
רש"י: רש"י:

גליון הש"ס

גמ' א"כ י"בא קרא או
רש"י: וכן לעיל דף סה
פ"א ופי':

לעזר רש"י

דשטריריט
[וישטריריט] המכוס.

כז א מ"י פ"ג תלמוד
מוזב ומוזק הלכה ג
קמא פ"ג ט"ו ט"ו ח"מ
מ"י ח"כ ט"ו ט'
כז ב מ"י ט"ו ט"ו ט'
ט"ו ט'
כז ג מ"י ט"ו ט"ו ט'
ט"ו ט'
כז ד מ"י פ"ג ט"ו ט'
ט"ו ט'
ל ה ו ז מ"י פ"ג ט'
הלכה י"ג ט"ו ט'
ט"ו ט'
לא ח מ"י ט"ו ט'
ט"ו ט'
לב ט מ"י ט"ו ט'
ט"ו ט'
לג י ב מ"י ט"ו ט'
ט"ו ט'
לד ל מ"י ט"ו ט'
ט"ו ט'
לה ט"ו ט"ו ט'
ט"ו ט' ט"ו ט'
ט"ו ט' ט"ו ט'

רואין אותו בא"ו שומר קישואין. שכבר נתן לו דמי ידו או דמי רגלו שומר קישואין לא קאי ארגל דכרגלו קאמר בגמרא שנת כשומר הפתח אבל קישואין אין יכול לשמור א"י בגמ' איירי כשיכר שני רגליו דומיא דסימא את עינו דאיירי כסימא שמי עיניו דאי עינו אחת עדיין הוא רחוי לכל זה שהיה רחוי בתמילה ובמספחה (פי"ט) נמי קמי רואין אותו כאלו הוא חוגר שומר קישואין משמע דחוגר יכול לשמור ונראה דאם היה מלמד מיוקוט לא נאמר כאלו הוא שומר קישואין וכשיכר רגלו אם היה עושה מעשה מתע או נוקב מרגליות לא נאמר כאלו הוא שומר הפתח דאם כן לקמא מדת הדין אלא הכא נסתם בני אלס שאין צעלי אומנות: **דבי מתפח** האי גברא. כלומר בתמילה כשהיה צריא: **חרשו** נותן לו דמי ב"ו. ע"כ לא מיירי באתו שקטע את ידו ושיכר את רגלו וסימא עינו אלא אפילו נאדם שלם דומיא דסימא עינו דלא איירי באתו שקטע ידו ושיכר רגלו דהא כשיכר רגלו אין נותן אלא כשומר הפתח שהוא פחות מטמיה הריחים ומיהה דמשמע הכא דחרש לא שוי מדי מדנתן לו דמי כולו ובפ"ק דערבין (דף ג. וס"ו) מן חשו"י נידרין וערכין ואור"ח דיש לתקן בין חרש בידי אדם לחרש בידי שמים ולר"י נראה דהכא נאדם שאין בר אומנות כדפי לעיל וכן משמע מדנקט ל"י דוולג ואיל בשליחות הלכך כשנתחרש אין שיה כולו והתם מיירי כשיש לו אומנות: **גדי** דנוק וריפוי ושבת רב"ל חרא וחרא לא יהיב ליה. מימה נשלמא נוק ושבת דין שלל ימן שלל זה ככלל דמי כולו אלא ריפוי למה פשיטא ליה שיהיה ככלל דמי כולו יותר מנער ובושת ונראה דגרס ריפוי כהדי כער ובושת ולא (הכא) כהדי נוק ושבת אף אחתי קשה דמאי קמיבעיא ליה דלמה יפטר מריפוי ועבר ובושת דכל חלא וחדא כשניל שחרשו לבסוף ונותן לו דמי כולו מ"ש מקטע ידו שאע"פ שהוא נותן מוק שהוא דמי ידו נותן ריפוי לער ובושת ועוד אטו אם חבל חרש וכי יפטר מריפוי עבר ובושת מיהו מהא דתנן לקמן (דף סו.) החובל בחרש חייב אין להקדק דמג"ל דהתם חרש בידי שמים כדברי ר"ח או הוא בר אומנות ועוד דלעיל אשכחן דחייב ריפוי שלל במקום נוק ועוד מימה דפעמים מרווח כמה שחרשו לבסוף כגון שהאער והריפוי היה עולה יותר מדמי כולו ונראה לר"י דפשיטא דמשלם לער ובושת וריפוי דכל חלא וחדא ומצני ליה כגון שקטע ידו יוס ראשון ולא אמדוהו וזיוס שני שיכר רגלו ולא

לרכוס שוגג כמזיד. צ"פ שני (דף טו.): דהוה כליב ליה מידי וסליק. שהיה לו מכה נכשרו והיתה מתפרצת: ואסוריה לכשריה. הפכו למראה לרעת: דהדקיס. קגרו במסגר: לקסא מדס דין. כלומר לא שלם לו כל זכרו דהא כי מתפס האי גברא ממולי זה שנקטע רגלו (א) לא אגרא לשומר קישואין שקיל אלא דויל דוולג ושקיל אגרא יתירא וגמלא שכל ימי חילו אכד את זאת: א"כ. כי נקטעה ידו: אויל כשליחוסא ושקיל אגרא. יתירא ואיגלא מילתא דלאו בר שימור קישואין: מדס דהין לא לקסא שכבר נתן לו כו'. ולכשתפסא (א) אינו רחוי ללות וליתן בשליחות: קטע ידו. עדיין הוא רחוי (ב) לשומר קישואין הלכך שנת כל ימי חילו נותן לו שכר שימור קישואין: שיכר אם רגלו. ושבו אינו רחוי לשמור קישואין שצריך להלך כסבי הגנה: מירשו. אין רחוי לכלוס: קטע אם ידו ולא אמדוהו. ציח דין ולא אמרו למוזק מן לו כך וכך ריפוי קך וכך שנת לער ובושת ואחרי כן שיכר את רגלו קרס שיתפסא: חדא חדא אמדין. ואע"ג דכנוק לא נפקא לן מינה מידי דהא סוף סוף כל שעה הולכין ופוחתין את דמיו הלכך ציח אומד כולה ציח אומד כל אחד בפני עצמו מדה אחת היא: נפקא מינה למיסב ליה לער ובספ דכל אחד. אבל ריפוי לא שהרי לא נתפסא בימיים ושנת לא שהרי נותן לו דמי כל מה שהיה שזה מתמילה והרי הוא עבדו: שנת הפוחסא מדמיס. הכהו מכה שהוא צריך לשנות ממלאכתו וסופו להיות שלם כמתמילה ואין כאן אלא שנת אבל פוחסו עכשו בדמיס שאם היה בל לימכר עכשו היו דמיו פוחסין: מהו. מי מחייב אפחת דמיו דהשפס או לא: למספ. דשטריריט בלע"ז לשון זומת הגידין מקוס שהגידין זומתין (מחילין דף טו.): כיון דסופס לחזור לא יסיב ליה. דמי ידו: ולא עשה כגון חבורה. דאין עליו חיוב מימה עד שיעשה בהם חבורה כאלו כן הנחנקין (פגהדרין דף פד): חייב

סגי ליה ויהיב ליה דמי כוליה כהדי הדדי או דלמא חרא חרא אמדין ויהיבין ליה נפקא מיניה דבעי למיתב ליה צער ובושת דכל חרא וחרא גדי דנוק וריפוי ושבת דכל חרא וחרא לא יהיבין ליה דכיון דקא יהיב ליה דמי כוליה כמאן דקמליה דמי והא יהיב ליה דמי כוליה צער ובושת מיהת דכל חרא וחרא יהיב דהא הוה ליה צער ובושת ואם תימצוי לומר כיון דלא אמדוהו קא יהיב דמי כוליה בהדי הדדי אמדוהו מהו מי אמרינן כיון דאמדוהו חרא חרא בעי למיתב ליה או דלמא כיון דלא שלים יהיב ליה דמי כוליה דתיקו בעי רבה שבת הפוחתתו בדמיים מהו היכי דמי כגון שהכהו על ידו וצמתה ידו וסופה לחזור מאי כיון דסופה לחזור לא יהיב ליה ולא מידי או דלמא השתא מיהת אפחתיה תא שמע דהמכה אביו ואמו ולא עשה בהן חבורה והחובל בחבירו ביום הכפורים חייב

אמדוהו וזיוס השלישי חרשו מי אמרינן דחשיב כאלו עשה הכל כפעם אחת ואומדין הכל ציחד או דלמא כיון שהחבלות היו ציה אחר זה אומדין לכל אחת ריפוי ועבר ובושת שלה בפני עולמה וז"מ שאין עולה כ"כ כשאומדין הכל ציחד כמו שעולה כשאומדין כל אחת בפני עולמה: שבת הפוחתתו בדמיים מהו. כגון שהכהו על ידו וצמתה וסופה לחזור שמלכד שנתו שכלל יוס ויוס עד שיתפסא נפתחו דמיו שאין בני אדם נקליין להכיר צידו אם סופה לחזור ולא יכניסו עמלן כפקק לקטוהו ככריא וסולע בשמי ידו וסוכרין שלל יתפסא עוד אבל בדבר הידוע שסופו לחזור מודה אפי' שאין נותן לו אלא שנת שכלל יוס ויוס:

כגון